

Medlemsblad for foreningen Retten til Liv

LIV

19. ÅRGANG ■ NR. 1 ■ FEBRUAR 2016

Menneskeværd

- 3 Hvad er da et menneske?
- 4 One of Us - underskriftindsamling tages op igen
- 8 Fra befrugtet æg til foster
- 10 Medicinsk abort
- 16 Invitation til Retten til Livs Årsmøde

Retten til Liv vil:

forsvare det ufødte menneskes enestående værdi og ukrænkelige ret til livet.

kæmpe imod dansk lovgivning, der tillader drab på ufødte.

arbejde for bedre støtte til den uplanlagt gravide, der står i en sårbar situation.

hjælpe kvinder, som lider efter en abort.

undervise: Der er brug for viden om fosterets udvikling, det kristne menneske-

syn og etiske problemstillinger i forbindelse med abort. Vi tilbyder derfor undervisning og foredrag og producerer relevante materialer.

skabe debat: Abortsagen må ikke blive glemt. Alle opfordres til at tage aktivt del. Vi sætter den fri abort til debat. Vi arrangerer høringer og konferencer og deltager aktivt og målrettet i debatten i dagspressen og på internettet.

demonstrere: Når ord ikke rækker længere, må man gå på gaden. Vi ønsker med symbolske handlinger og billeder at vække vort folk til at se abortens barske virkelighed i øjnene og tage ansvar for det ufødte barn.

rådgive: Ingen skal stå alene i valget mellem barn eller abort. Derfor driver foreningen Abortlinien, hvor der hver aften er mulighed for anonym telefonrådgivning samt tilbud om at knytte kontakt til netværk for den sårbare gravide/mor.

Retten til liv

Sekretariatet
Cedervej 1, Stjær
8464 Galten

Medlemsskab

Årskontingent:
Enlige kr. 125,-
Ægtepar kr. 200,-
Unge under 18 år
og studerende kr.75,-
Giro: +1-923-8417
Netbank: Handelsbanken 7625 1359220

Redaktion

Søren Stidsen, Vibe Hellmund
og Ellen Højlund Wibe (redaktør)

Grafisk design: Graphic Care
Tryk: Øko-Tryk
Oplag: 2.000 stk.
ISSN: 1902-4967

Sekretariatet

Landssekretær
Ellen Højlund Wibe
Cedervej 1, Stjær,
8464 Galten
Tlf. 47 52 44 84
jegvilleve@rettentilliv.dk

Abortlinien

Abortliniekoordinator
Anne-Mette Amorsen
Sct. Jørgens Bakke 4
7500 Holstebro
Tlf. 91 89 04 83
koordinator@abortlinien.dk

Telefonrådgivning: 48 39 48 48
åben hver dag mellem kl. 19.00 og 22.30.
Brevkasse: www.abortlinien.dk/brevkasse
Mailrådgivning: post@abortlinien.dk
www.abortlinien.dk

Kommunikation/web

Kommunikationssekretær
Kerstin Hoffmann
Ørslevklostervej 76
7840 Højslev
Tlf. 97 52 04 94
web@rettentilliv.dk

Økonomi

Regnskabsfører
Bodil Kousgaard Fomsgaard
Oldagerparken 32
6900 Skjern
Tlf. 97 35 44 43
bodilfomsgaard@gmail.com

Bestyrelse

Formand: Per Damgaard Pedersen, sognepræst, tlf. 24 40 48 28
Næstformand: Anders Peder Ryttersgaard Rønn, lærer, tlf. 26 36 98 20
Ove Nielsen, plejehjemsleder, tlf. 97 35 21 66
Hanne Kjærgård Rønn, jordemoder, tlf. 60 46 78 28
Karina Borch Andersen, socialrådgiver, tlf. 22 25 84 59
Jens Vindum, økonomichef, tlf. 61 33 83 92
Jakob Carl Christensen, efterskoleforstander, tlf. 30 13 17 14

"Hvad er da et menneske...?"

Overskriften er et citat fra Salme 8 i bibelen i en sammenhæng, hvor salmisten besvarer spørgsmålet ved at fremhæve menneskets helt særlige værdi sammenlignet med det fantastiske skaberværk i øvrigt. Fra skaberens vinkel er der ingen tvivl: Næst efter Gud er vi det ypperste i skaberværket. Og 'han husker på os... han tager sig af os'.

Dette er værd at blive mindet om i mødet med det "uperfekte" menneske, en betegnelse som ofte anvendes om de mennesker, der ikke lever op til normal-standard. Dem med et ekstra kromosom. Dem, hvis handicap begrænser deres udfoldelsesmuligheder - eller giver dem andre udfoldelsesmuligheder end flertallets. Dem, der kun fik et meget kort liv her på jorden, fordi deres handicap begrænsede deres mulighed for

at folde livet ud her. Eller dem, der påbegyndte livet i mors liv, men før det nåede at folde sig ud, blev det taget fra dem med begrundelsen, at det jo ikke var et rigtigt liv endnu.

Det mest udbredte svar på overskriften har sin egen kolde logik: Et menneske er det, vi kan identificere os med; det der ligner (f.eks. tilpas langt henne i graviditeten), det der lever op til normalen. Og vi tager os af det, når det er ønsket af moren (forældrene).

I skaberens øjne skelnes der ikke. Alle er genstand for samme høje værdinorm og guddommelige omsorg. Vores kald er at formidle dette til vores næste. Dybt i alle mennesker er længslen efter at høre dette, for alle er vi mærket af at være skabt i Guds billede.

Ellen Højlund Wibe, landssekretær

Hjertelig TAK!

Når vi ser tilbage på regnskabsåret 2015, er det med *stor taknemmelighed* til vore trofaste givere igennem året. **Tak for hver en gave**, for de spontane og de faste bidrag!

Reaktionerne på de breve om ekstra-beløb, vi udsendte i løbet af året, har også været meget opmuntrende. Valgplakataktionens udgifter blev dækket godt ind af de ekstra bidrag i perioden, og senest var det Abortliniens arbejde, vi fik en god julegave til. **Også stor tak** til de sponsorer, som

allerede nu har bidraget med flotte gaver.

Det giver os frimodighed til fremadrettet at søsætte nogen af vore ideer og ønsker om at nå bredere ud, fordi vi gang på gang erfarer, at vores bagland bærer med.

NB Vi har et ønske for 2016: Flere nye medlemmer, der kan bære med. Tak om *du* vil spørge én i *din* omgangskreds. Så har vi dobbelt så mange medlemmer ved årets udgang!

Bodil Fomsgaard, kasserer

Den afviste underskriftindsamling - **ONE OF US** - genoptages

Men denne gang samles underskrifterne ind blandt 3 ekspertgrupper, nemlig jurister, læger og politikere. Med de mange tusind underskrifter - målet er 70.000 - vil man appellere til EU-kommissionen om at genoptage det afviste EU-borgerinitiativ og iværksætte en reel demokratisk behandling, der lever op til intentionerne bag ordningen i EU med borgerinitiativer.

One of Us - som siden er blevet en sammenslutning af Pro Life organisationer i hele EU - begyndte som et EU-borgerinitiativ med det formål at fremme forslaget om, at EU skal afstå fra at støtte projekter inden for forskning og udvikling, som indebærer ødelæggelse af menneskelige fostre eller fosteranlæg. 1,9 millioner europæere (bl.a. flere tusind danskere) skrev under i 2013 i det største borgerinitiativ i EU hidtil. Initiativtagerne bag *One of Us* fandt det demokratisk set dybt problematisk, at kommissionen ikke ville lade forslaget komme til behandling i parlamentet, som tidligere omtalt her i LIV. Håbet er nu, at de 3 ekspertgruppers underskrifter vil få kommissionen til at genoverveje sa-

gen og give forslaget en demokratisk set seriøs behandling.

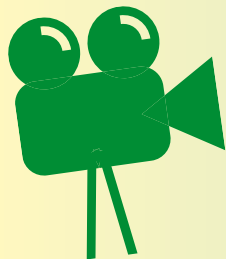
Underskriftindsamlingen løber frem til 11. marts 2016, hvor pressefolk fra hele EU forventes at deltage i en afsluttende pressekonference i Paris omkring initiativet, og hvor en efterfølgende stor event lørdag forventes at samle op imod 2000 aktive pro life folk i EU. Retten til Liv er også repræsenteret ved dette arrangement.

De af læserne, der befinder sig i en af de tre ekspertgrupper, opfordres til at gå ind på hjemmesiden og afgive sin underskrift (anonymt). Send endelig opfordringen videre i hver jeres netværk!

Læs mere her: oneofusappeal.eu

-ehw

VIDEOKONKURRENCE med temaet: **RED DEM BEGGE!**

Dyrk dit kreative talent og brug det til at sætte fokus på abort. Tidligere var det skrivetalentet, vi appellerede til med en novellekonkurrence. Nu er det det visuelle talent, der skal tages i brug. Konkurrencen er for amatører, så et almindeligt mobilkamera er helt fint. Hold øje med præsentationsvideoen af konkurrencen den 1. marts på Retten til Livs Facebook og på hjemmesiden med nærmere omtale der. Konkurrencen løber frem til 1. maj. Pæne pengebeløb til 1., 2. og 3. pladsen!

-ehw

Planned Parenthood sætter dagsorden for kommende præsidentvalgkamp

Både det samlede antal og antallet af aborter i forhold til fødsler er det laveste i en årrække i USA. I 1989 toppede aborttallet med 1,6 millioner, mens det nu ligger på 1 million.

Dog er den andel af aborterne, der foretages af abortindustriens flagskib, Planned Parenthood, forblevet uændret.

I sidste nummer af LIV beskrev vi, hvordan det hen over de sidste mange måneder med skjult kamera er lykkedes at afsløre, hvordan Planned Parenthood med uhørt kynisme systematisk bryder loven ved salg af fosterdele til medicinalindustrien. Derfor glæder den amerikanske Pro Life bevægelse sig over, at Kongressen for første gang nogen sinde har samlet flertal for en lovgivning, der forhindrer statsstøtte til Planned Parenthood.

Præsident Obama nedlagde dog veto i kongressen den 8. januar i år mod dette, men temaet ventes at blive af central betydning i den kommende valg-

kamp, bl.a. med kandidaten Hillary Clinton som en ihærdig fortaler for fri abort. Modstanderne af fri abort ser det dog ikke som et problem, hvis Clinton har tænkt sig at benytte sin platform i valgkampen til at gå til angreb mod pro life synspunkter. De hilser det snarere velkomment som en mulighed for at afsløre hendes ekstreme synspunkter, der ikke har den samme opbakning blandt amerikanerne som tidligere.

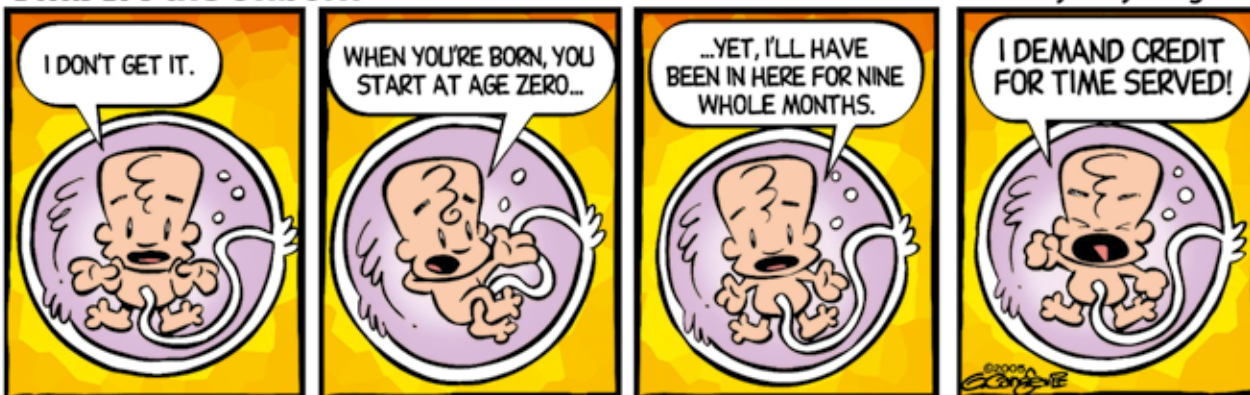
En ny undersøgelse fra november 2015 viser nemlig, at så meget som 81% af befolkningen går ind for større begrænsninger på abortloven, og selv blandt dem, der er for abort, var 66% enige i dette.

Fra Pro Life-siden fremhæves det, at disse og andre tal i undersøgelsen taler for, at tiden er inde til at føre abortdebatten ind på restriktioner frem for bevarelsen af status quo.

-ehw

Umbert the Unborn

by Gary Cangemi

Umbert the Unborn er en amerikansk tegneseriefigur, som med skæve vinkler ser på livet - indefra livmoren. Ham kommer vi til at høre mere fra fremover, og vi håber, den engelske tekst er forståelig for de fleste.

En rejse med Titanic

■ Af Eva Maria Jørgensen

At få en livsudfordrende diagnose for sit ufødte barn er ubærligt. Men rejsen behøver ikke blive entydigt meningsløs. Heller ikke selvom slutningen er sørgelig.

Har du set filmen Titanic? Så vidste du nok allerede, inden du så den første gang, at der ikke ville være en ensidig lykkelig slutning. De kunne ligesom ikke vælge at skrive forliset ud af historien. Alligevel er der masser af kærlighed og håb i fortællingen. Sådan en Titanic-rejse har min lille familie været på.

Rejsen begyndte med en uplanlagt graviditet i foråret 2015. Min mand Karsten og jeg havde allerede to børn, Joshua og Julia, og jeg havde haft fødselsdepressioner med dem begge. Vi havde overvejet flere børn, men jeg er et skrøbeligt menneske og desuden arbejdsløs, så vi havde holdt os tilbage. Selvom graviditeten var et chok og havde bekymringer med sig, var vi også taknemmelige og optaget af tanken om, at alle børn er en gave.

Den 5. juni skulle vi til 12-ugers scanning. Vi valgte den fra ved Joshua, men var under graviditeten med Julia blevet enige med hinanden om, at vi hellere ville kunne forberede os, hvis alt ikke

"Holdt vores overbevisning om, at vi aldrig skal gøre os til herrer over liv og død vand, når stormen virkelig brusede?"

var, som vi ønskede. Det blev en dag med voldsomme nyheder. Vi var kun kort tid hos scanningsjordemoderen, før hun sendte os videre til overlægen med besked om, at der var noget, som så forskert ud ved maven.

Mens vi ventede på at komme ind til overlægen, måtte vi tage snakken: Holdt vores overbevisning om, at vi aldrig skal gøre os til herrer over liv og død vand, når stormen virkelig brusede? Det gjorde den. Og det betød, at vi trådte ind til overlægen med ordene: "Inden I fortæller os mere, skal I lige vide, at vi i udgangspunktet ønsker at beholde barnet - uanset hvad vi får at vide i dag." Og overlægen greb den i luften. Men han var samtidig hurtig til at pointere, at han ville anbefale moderkagebiopsi, fordi deres erfaring var, at det hjalp med at forholde sig til det, der ventede.

Han gik i gang med scanning, og det viste sig, at vores ufødte barn havde både lever og tarme i en vævs-sæk udenfor maven. Sammenholdt med nakkefold og blodprøve fik vi en risikovurdering på 25% for trisomi 18, 14% for trisomi 13 og 10 procent for Downs Syndrom, den eneste jeg kendte i forvejen. Trisomi 18 og 13 er alvorlige kromosomfejl, som i høj grad er livsudfordrende for bæreren. Mellem 50 og 70% af de ramte ufødte børn når ikke frem til fødslen i live. Kun 10% af de levendefødte med trisomi 18 når deres første leveår. Hvis vores barn

derimod "kun" havde en bughuledefekt, var der store chancer for et helt normalt liv.

Jeg er egentlig opdraget med skepsis overfor moderkagebiopsien på grund af abortrisikoen. Men vi havde sådan brug for at vide, hvad det var, vi skulle forberede os på, at vi efter en weekends betænkningstid sagde ja og få dage senere fik svaret, at vi ventede en dreng med trisomi 18.

Vi blev sendt direkte i frit fald. For hvordan forbereder man sig samtidig på at miste i graviditeten, men man holder håbet oppe for et liv, som i bedste fald ville give os nogle år med et meget handicappet barn? Jeg ønsker ikke min værste fjende at stå i den situation. Heldigvis var det offentlige sundhedssystem en kæmpe støtte. Vi fik en fornemmelse af, at de heppede på os, blandt andet gennem vores kontakt med Y3's jordemødre på Skejby. Her er der en afdeling, som både tager hånd om død-

"... hvordan forbereder man sig samtidig på at miste i graviditeten, mens man holder håbet oppe for et liv, som i bedste fald ville give os nogle år med et meget handicappet barn?"

fødsler, men som også har specialiseret sig i at støtte kvinder, som vælger at gå til termin med meget syge børn. En afdeling hvis holdning til livet spreder sig som ringe i vandet.

Seks uger før termin gik vandet pludselig. Den 10. november kl. 10.05 kom Mika til verden ved kejsersnit på Skejby. Vi var meget bange for at miste ham med det samme, fordi børn med trisomi 18 ofte er bagud udviklingsmæssigt allerede fra fosterstadiet. Men han trak selv vejret. Han iltede bare ikke godt nok og måtte i respirator. Om eftermiddagen blev han overflyttet til Odense, og om aftenen fik han sin første operation for at få organerne over i en slags plastikpose, så de lidt efter lidt kunne komme ind i hans mave. Også på Odense Universitetshospital oplevede vi stor respekt for hans liv. Flere læger og sygeplejersker roste os for vores modige valg.

Mika fortsatte med at klare sig rigtig godt, selvom han måtte opereres flere

gange i maven. Men på hans niende leve-dag vendte situationen pludselig. Som det af og til sker for præmature børn fik han blod i lungerne. Og der var intet, lægerne kunne gøre. Torsdag den 19. november døde vores søn Mika i vores arme.

Hele vejen har vi oplevet støtte og anerkendelse af vores valg. En

læge fortalte os, at hun ofte stod med forældre, som fik lignende nyheder, men valgte at lukke øjnene og få en abort hurtigst muligt. "Jeg kan jo ikke spille 9 måneder af mit liv på det her." Hun fortalte, at hun ofte tænkte: "Men kan du spille resten af dit liv på at fortryde det?" Vi hørte også fra flere læger, at de erfarede, at det gav en langt bedre sorgproces at bære selv dødeligt syge børn til termin i stedet for at abortere.

I dag er det omkring 1½ måned siden, at vi mistede vores tredje barn. Vi er så taknemmelige for, at vi fik lov til at kende ham i ni dage. Vi er så stolte af hans kampgejst og taknemmelige for de mange mennesker, som fulgte med på vores rejse. Døden er som altid meningsløs, og vi ville gerne have kendt ham og levet med ham længere. Men vores trøst var, at hans livslængde ikke var i vores

hånd. Og vi er glade for, at der ikke var svære valg for os, da han døde.

Uanset hvordan det gik, vil vi altid vide, at vi gav ham alle muligheder - og at vi elskede ham midt i smerten. Hans liv havde mening og værdi, fra han blev undfanget til den dag, han døde, og det fortsætter med at røre mennesker omkring os.

Det kan godt være at Titanic slutter med, at skibet synker, og mange mennesker drukner. Men historien om Titanic vil aldrig blive glemt. Mika vil heller ikke blive glemt, men vi vil ikke drukne os i sorgen. Vi vil mindes ham ved at gribe det liv, som vi har fået givet.

Fra befrugtet æg til foster

Embryonets tidlige udvikling fra befrugtning til fjerde uge

I dette og næste nummer af LIV gennemgås fosterets udvikling fra den spæde, men eksplorative start.

■ Af Vibe Hellmund, læge

Når man taler om fosterets udvikling, er det vigtigt at huske på, at fosteret er to uger yngre end graviditeten, idet den regnes fra første cyklusdag, hvor man i sagens natur ikke har noget foster endnu. Ægget løsnes og befrugtes omkring to uger inde i cyklus, så når kvinden er 6 uger henne, er hendes barn kun 4 uger gammelt.

De første dage

I løbet af de første tre døgn deler det befrugtede æg sig hurtigt uden at blive større. Det ligner nu et lille brombær og har et lag af protein med glukose, som stammer fra ægget, og som er en "madpakke" indtil det sidder fast i livmoderen og kan få

næring fra moderens blod. Når det på fjerdedagen når ind i selve livmoderen, er det yderste cellelag ophav til moderkage og fosterhinder, og de indre bliver til selve fosteret. Endnu er alle celler stamceller og kan således i princippet blive til en hvilken som helst celletype.

Uge 2

Efterhånden dannes der et lille hul inden i brombærret, og hullet bliver større og større. Hullet danner blommesækken. Den indre cellemasse klumper sig sammen langs en side. For at få næring til alle cellerne, der stadig deler sig hurtigt, opstår der et hul mere på den modsatte side. Dette hul bliver til fosterhulen. Man får derved et dobbeltlag af celler (se figur 1A), som minder om to pandekager oven på hinanden, illustreret i blå og gul.

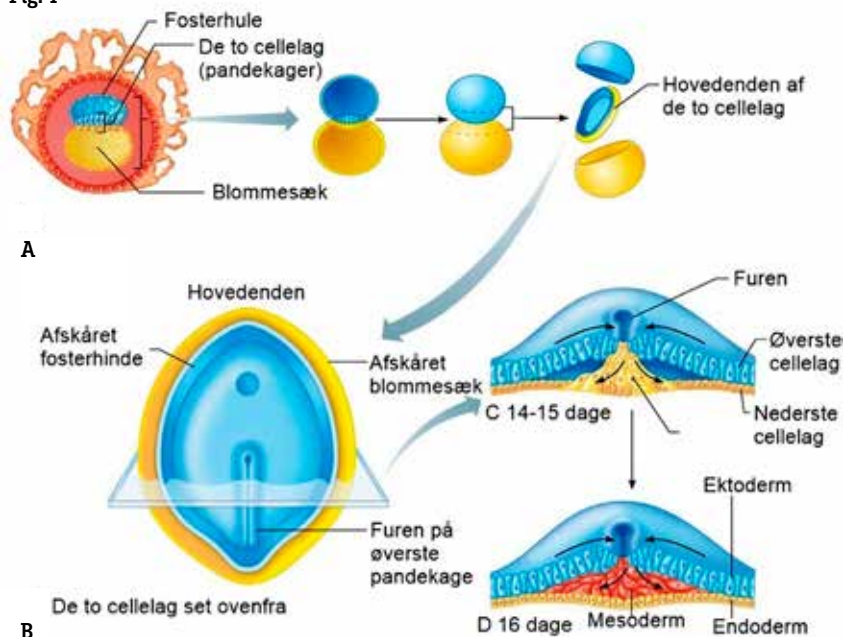
Uge 3

De to "pandekager" skal nu blive til tre, og det sker i tredje uge. Der dannes en fure på overfladen af den øverste pandekage, som om radius bliver skåret ud med en kniv (figur 1B). Cellerne i furen deler sig hurtigt og foldes ned imellem de to pandekager (figur 1C), hvor de vandrer i alle retninger og danner to nye pandekager, samtidig med at den nederste pandekage forsvinder. Resultatet er tre pandekager oven på hinanden. Der dannes samtidig et rør af signalceller, som lægger sig i midtlinjen i den midterste pandekage.

Fra stamceller til differentierede celler

Vi har altså nu tre cellelag. Det øverste, illustreret

Fig. 1

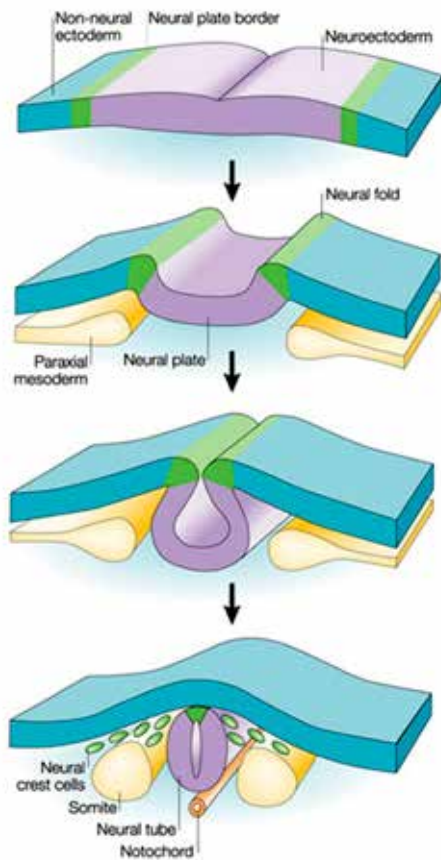

Fig. 3

Nature Reviews | Neuroscience

med blå (ektoderm) bliver til hud og nervesystem, det midterste røde (mesoderm) bliver til organerne, muskler og alle støtteceller. Her ligger desuden røret af signalceller i midtlinjen. Det nederste gule (endoderm) danner overfladecellerne i mave-tarm-systemet, lungerne og blæren. Der er nu ikke længere tale om stamceller, men celler der kun kan gå i én retning og blive mere og mere forskellige.

Dannelsen af nervevæv

Herfra sker der en del foldninger og dannelse af de rør, som udgør den menneskelige krop. På 19. dagen fortykkes og foldes midtlinjen af den øverste pandekage og danner et rør neden under sig selv, inde i den midterste pandekage, hvorefter der igen lukkes som en lynlås (figur 2). Dette rør bliver til rygmarv og hjerne, og det er bredere i hovedenden. Den midterste pandekage er nu blevet tykkere, og

det er også den, der er ophav til den største cellemasse.

Beskyttet af fosterhinden

Den midterste pandekage deles nu i to på begge sider ind mod rygmarvsrøret. Den nederste halvdel folder sig nedad og fusionerer på midten (figur 3A). Nu er røret i mave-tarmkanalen dannet. Den øverste halvdel af den midterste pandekage folder sig også nedad og vokser sig større. Den samler sig også på midten og danner forreste bugvæg (figur 3B). Der er nu hul mellem de to rørstrukturer inden i hinanden, og det bliver til mavehulen. Den "pandekage", der først lå øverst, er nu den, der beklæder hele embryonets overflade som hud. Uden på den ligger fosterhinden som en sovepose, der omslutter det lille menneske helt.

NB: De korrekte fagtermer er med vilje udeladt, for at det ikke skal blive for tung læsning. Ved nærmere interesse, kan man skanne QR-koden for at se en udmærket youtube video om emnet, eller artiklens forfatter kan kontaktes på: vibe.hellmund@gmail.com for referencer.

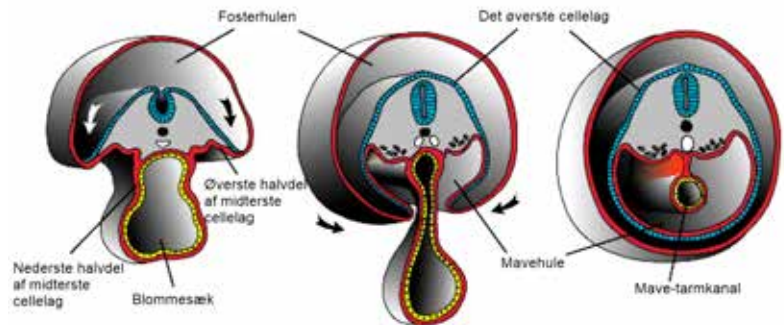

Fig. 2

Billeder taget fra:

<https://schoolbag.infobiologyhumans25.html>

Figur 1: <http://classes.midlandstech.edu/carterp/Courses/bio211/chap28/chap28.htm>

Figur 3: <https://www.studyblue.com/notes/note/n/embryology-and-stem-cells/deck/7590117>

Figur 2: http://www.nature.com/nrn/journal/v4/n10/fig_tab/nrn1219_F1.html

Se også 'fup eller fakta' side 11 med argumenter for menneske-ligheden på dette tidlige stadie.

Medicinsk abort

- systematisk fejlinformation

■ Af Sven Frederick Østerhus, læge og stifter af "Læger mod abort"

Når en kvinde ønsker at få en medicinsk abort, får hun at vide, at har hun først påbegyndt behandlingen, skal barnet aborteres, eftersom tabletterne medfører en risiko for misdannelser hos barnet. Efter indtagelse af den første pille er der dog nogle kvinder, som fortryder og ønsker at beholde barnet alligevel. Men hun har jo på forhånd fået at vide, at nu er der ingen vej tilbage. Hun er blevet et offer for systematisk fejlinformation.

En medicinsk abort består af indtagelse af to forskellige tabletter. Først får man Mifegyne, som har til formål at afbryde moderkagens iltforsyning, så barnet dør. Ingen foreliggende dokumentation har kunnet påvise en øget risiko for fostermisdannelser efter indtagelse af den første pille. Derimod viser undersøgelser, at selv efter indtagelse af Mifegyne lever 26% af børnene videre. Der er således stadig gode chancer for at fortsætte graviditeten.

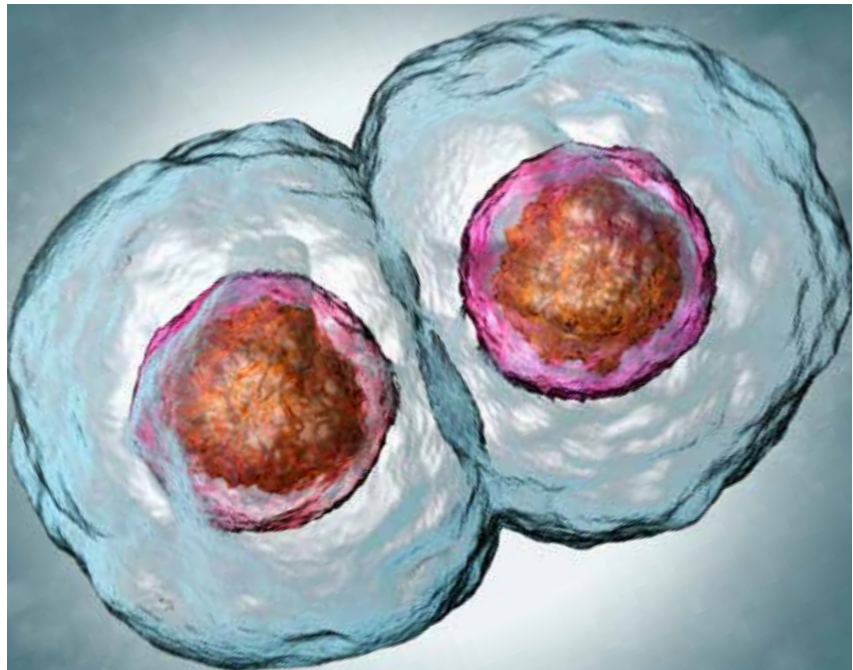
Den anden tablet, Cytotec, fremkalder sammentrækninger i livmoderen, så barnet presses ud i en form for fødsel. Det er bevist, at dette stof kan give misdannelser hos fosteret efter indtagelse. Risikoprocenten er ikke helt klarlagt, men ligger

sandsynligvis et sted mellem 0,01 og 0,1 %. I forvejen er der ved alle graviditeter 2 % risiko for at føde et barn med alvorlige misdannelser. Risikoen for misdannelser efter indtagelse af Mifegyne er således kun let øget i forhold til, hvis man ikke havde taget stoffet. Desværre er det 99% af fostrene, der går til grunde, mens 1% fortsætter graviditeten.

Der er således intet grundlag for at anbefale en abort efter indtagelse af ovennævnte tabletter, da den øgede risiko for misdannelser ser ud til at være ikke-eksisterende efter Mifegyne, og meget lav efter Cytotec. Producenten af Mifegyne siger da også selv, at "De tilgængelige data er ikke tilstrækkelige til at retfærdiggøre en systematisk afbrydelse af svangerskabet".

At sige at kvinderne skal gennemføre en medicinsk abort, er en klar overtrædelse af patientens ret til informeret samtykke. Kvinderne bliver bevidst og systematisk tilbageholdt korrekt information om den medicin, de skal tage i forbindelse med den medicinske abort. De, som fortryder og gerne ville have beholdt deres barn alligevel, tvinges på denne måde til at gennemføre aborten.

"Man kan ikke kalde et befrugtet æg for et menneske. Det er bare en sammensmeltet æg- og sædcelle."

FUP ELLER FAKTA

■ Agnete Maltha Winther, karakteranimator

Det kan måske virke absurd at kalde en enkelt celle for et menneske. Hvorfor er "det befrugtede æg" et værdifuldt menneske, mens de to kønsceller, det blev lavet af, ikke har nogen menneskelig værdi overhovedet? Hvis man sætter sig ind i, hvad der sker i undfangelsen, så bliver det dog hurtigt klart, at der er en kæmpestor forskel rent biologisk.

Betegnelsen "befrugtet æg" er egentlig misvisende, da både ægcellen og sædcellen ophører med at eksistere efter befrugtningen. Jeg vil derfor bruge den medicinske betegnelse zygote.

Kønsceller er blot en del af den organisme, de kommer fra, ligesom fx

hudceller. De kan ikke leve og udvikle sig på egen hånd. Zygoten har en helt anden karakter, idet den i sig selv er en hel organisme og har sin egen unikke DNA-kode og kun behøver næring og et beskyttende miljø for at udvikle sig. Fra befrugtningen starter den udvikling, der først stopper langt inde i voksenlivet. En zygote er en levende menneskelig organisme ligesom du og jeg. Vi er bare på et senere trin i vores udvikling. Ja, så simpelt er det faktisk.

Når vi alligevel ikke rigtig føler, at en zygote rimeligvis kan kaldes et menneske, så skyldes det, at vi har en række kriterier, vi forbinder med det at være

menneske. Mange tænker fx, at hjerteslag er en betingelse for liv. Det kolde videnskabelige faktum er dog, at mennesker i deres tidligste udviklingstrin slet ikke har et hjerte. Det har de endnu ikke brug for for at leve.

Lad os zoomer ud fra vores kulturskabte ide om, hvad et "rigtigt" menneske er og i stedet danne vores billede ud fra et videnskabeligt grundlag. Herfra kan vi så kaste os ud den egentlige diskussion: Giver det mening at nægte nogle mennesker basale menneskerettigheder på baggrund af, hvor i deres udvikling de befinder sig?

Den evige Søn

af Cristovão Tezza

Forlaget Vandkunsten

Udgivet august 2014

250 sider

Hæftet. 249,49 kr.

■ Anmeldt af Carsten Overbeck, afdelingsleder, Tølløse Privat- og Efterskole

Jeg er blevet bedt om at anmelde denne bog, ikke fordi jeg er specielt litteraturkyndig, men fordi jeg, lige som forfatteren, er far til en søn med Downs.

Lad mig begynde med konklusionen. Kan man bruge "Den evige Søn" til at få det bedre? Ja, det tror jeg, mange forældre til handicappede børn vil kunne. Jeg selv har dog for længst forliget mig med, at vores søn har et kromosom nr. 21 mere end sine søstre.

Felipe blev født i Brasilien ca. 20 år før vores søn. Jeg tror, tid og sted er en del af forklaringen på, at Cristovão i årevis har haft det så svært med sin rolle. Bogen kan læses som en selvbiografisk udviklingsroman, vel egentlig skrevet selvterapeutisk. Den er skrevet i tredje person, måske for at få en anelse afstand til en meget ærlig og ikke særlig flatterende beskrivelse af en ung, selvoptaget førstegangsfar.

Jeg holder mest af sidste del af bogen, hvor forfatteren kærligt fortæller om den halvvoxne, men stadig hjemmeboende søn. Felipe er opslugt af fodbold - vel egentlig mest den tilhørende fan-kultur. Han maler farvestrålende billeder og har et meget positivt syn på sig selv og livet. Som dansker ligger det lige for at få associationer til hele Danmarks "Peter og Morten". Bogen er fyldt af faderens spændende filosofier over temaer som: normalitet, skam, medlidenhed, at leve i nuet, imitation og modenhed.

"Den evige Søn" er en opbyggelig historie om en intellektuel og forfængelig fars årelange udfordringer med at forlige sig med sin søns og derigennem sin egen ufuldkommenhed. Jeg tror, forfatteren kommer i mål med projektet bl.a. ved at skrue på sine forventninger til det liv, han havde på tegnebrættet.

Når du møder forældre til handicappede...

Carsten Overbeck øser ud af sine erfaringer som far til en handicappet:

Det er åbenbart ikke nemt. Rigtig mange sagde noget, som jeg oplevede som upassende. Det var ofte variationer over: "Nååh, er han mongol, min fæters barn er også....". Så meget orkede jeg at høre, så lukkede jeg ørerne."

Set fra min synsvinkel kunne tre ting gøres bedre i den sætning eller tilgang:

- Jeg kunne ikke holde hængemulerne ud. Der lå medlidenhed i sætningen på et tidspunkt, hvor vi for anden gang var blevet lykkelige forældre.
- "Mongol" - vi har aldrig brugt det ord om vores søn, det er et voldsomt i-båssættende skældsord. "Boldmongol" kan man også kaldes. Ingen mennesker har fortjent, at blive kendt for sine svagheder. "Nå, det er hende som ... har en skæv ryg, som ikke kan synge rent osv."
- En bedre tilgang til forældrene ville være at lade være at tage teten og

proppe andre handicappede ned i hal-sen på de nye forældre. Jeg interesserede mig ikke for handicappede, blot fordi jeg selv havde fået en. Jeg interesserede mig for min søn, som jeg endnu ikke rigtigt kendte, fordi han lige var blevet født. Han lignede en helt almindelig baby. Der var ting, han ville komme til at elske og andet, som han ville gøre meget for at undgå.

Jeg husker en veninde, som udtrykte, hvad jeg oplevede som den helt rigtige sætning: "Tillykke, hvordan har I det med det?"

Bogudsalg - 4 medrivende romaner til spotpris!

Udfordret - af en nyfødt

Sarah Williams
Forlaget Pro Rex
180 sider - 49,95

49,95

Hvad gør man, når det viser sig, at det ventede ønskebarn lider af en meget sjælden dværgvækst, som betyder, at det ikke kan leve ret længe efter fødslen? En beretning fra det virkelige liv, hvor familien gennemlever en krise, som synes ubærlig, men de bæres igennem.

Overvældende skønhed

Heather Gennem
Forlaget ProRex
224 sider

49,95

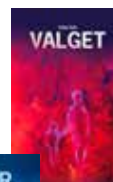

Forfatteren beretter om den voldtægt, hun var udsat for i sit eget hus den aften, hvor bagdøren ikke var låst. Hun skriver hudløst ærligt om de kampe og overvejelser, der fulgte, og hvordan hun og manden blev klar til at bryde voldtægtens voldsspiral.

Valget

Ketty Dahl
Forlagsgruppen Lohse
268 sider

100,-

Veer

Ketty Dahl
Forlagsgruppen Lohse
272 sider

100,-

Der tages et nuanceret livtag med abortsagens spørgsmål, også de mere udfordrende, i disse to velskrevne romaner af Ketty Dahl. På en troværdig måde kædes en række personlige og politiske historier sammen. Flere personer går igen i de to romaner, men de kan også læses selvstændigt. Bøgerne udfordrer på en overbevisende måde.

Læs anmeldelser af bøgerne på vores hjemmeside. Bøgerne kan bestilles på Retten til Livs sekretariat. Gratis fragt ved køb af 3 bøger!

-ehw

Naturens Uorden

Instruktør: Christian Sønderby Jepsen

DOXBIO 2015

Dokumentar, dansk

Varighed: 1 time 35 minutter

■ Anmeldt af højskolelærer Christian Maymann

Gad vide om Jacob Nosell var blevet født, hvis hans forældre vidste, hvilket liv der ventede ham. Det, og mange andre spørgsmål, hænger i luften, når man har set *Naturens Uorden*. Filmen handler om komikeren og spastikeren, Jacob Nosell, der skal sætte et stykke op på Det Kongelige Teater om livets mening, og filmen følger arbejdet frem mod premieren. De spørgsmål, der hele tiden ligger undervejs, er: Hvornår er et liv værd at leve? Hvad er et "normalt" liv?

Filmen skildrer Jacob som en mand med livsmod, men også som en, der er kraftigt begrænset af sit handicap. Flere gange undervejs spørger han sig selv, om det blev for voldsom en opgave, han kastede sig selv ud i. Og det bliver på flere niveauer op ad bakke. Undervejs stiller filmen spørgsmål til os: Har Jacob ret til at leve? Burde han være valgt fra? Jacob svarer selv et sted: "Jeg ville vælge mig selv fra, hvis jeg kunne".

På et tidspunkt bliver Jacob ramt af en bus, og stykket er i fare for at måtte aflyses. Men Jacob kæmper sig endnu engang tilbage. På en måde kan man sige, at Jacob fremstilles, som om han er blevet ramt to gange; Først af "skæbnen" og derefter af linje 1A. Som en uheldig konsekvens af sit handicap går han ud

foran bussen. Begge gange rejser han sig og kommer tilbage - hvilket er med til at gøre det til en meget stærk film.

En særlig scene skal fremhæves i dette blad: Korsmarken (med de 16.000 kors) er kommet med i filmen, og scenen derfra virker æstetisk stærk med de lange rækker af kors, filmet både fra jorden og luften. Efter en kort dialog med Retten til Livs landssekretær, vandrer Jacob ned igennem korsrækkerne og standser ved det kors, hvor en mor lagde et brev til sit aborterede barn samt en buket. Det er bevægende, da han læser dette brev højt.

Hvad er løsningen, hvad er svaret på de spørgsmål, som *Naturens Uorden* stiller? Er det unormale liv værd at leve? Og hvad er et unormalt liv? Sådan som jeg ser Jacobs svar, så ender det ud i et JA, det er værd at leve. Men man sidder også med en følelse af, at Jacob svarer som han gør, fordi han har gjort det værd at leve. Han har en viljestyrke, som for mig at se er ud over det sædvanlige, og jeg spørger mig selv, hvor filmen var endt, hvis ikke han havde haft det.

Er den værd at se? Ja, absolut! Den sætter mange tanker i gang og er samtidig meget livsbekræftende.

Scene fra "Korsmarken", som er kommet med i filmen.

KVINDENS RET

på bekostning af

BARNETS ?

12. marts 2016
Vor Frelzers Kirke i Vejle
Strandgade 2a, 7100 Vejle

PROGRAM

Kl. 9.30: Ankomst, kaffe m. rundstykker.

Kl. 10.00: Foreningens årsmøde.

Dagsorden

- Valg af dirigent
- Beretninger om foreningens virke siden sidste årsmøde
- Forelæggelse af det reviderede regnskab
- Fastlæggelse af medlemskontingent
- Valg af medlemmer til bestyrelsen, jv. § 7
- Valg af medlemmer til repræsentantskabet, jv. § 9
- Valg af revisor
- Indkomne forslag
- Eventuelt

Kl. 12.00: Frokost.

Kl. 13.00: **Hvordan ændrer man en kultur, der hylder kvindens ret frem for barnets?**

Foredrag ved teolog og debattør Iben Thranholm. Efterfølgende drøftelse.

Kl. 15.00: Kaffe.

Kl. 15.30: Udvalgte indslag fra 'paletten'.

Kl. 16.00: Forbønsgudstjeneste.

Kl. 16.30: Årsmødet slut.

Pris for deltagelse i årsmødet inklusiv forplejning: 100 kr.

Halv pris for studerende og unge under 18 år. Børn gratis.

Tilmelding til sekretariatet: jegvilleve@rettentilliv.dk / tlf.: 47 52 44 84

Hvis man ønsker frokost, er seneste tilmeldingsfrist den 10. marts.

Kom og bliv klædt på til at ændre en kultur!

Invitation

Beskyt de mindste

Retten til Liv

ÅRSMØDE 2016

.....

"Kvindens ret til at bestemme over sin krop er en rettighed, som overtrumfer fosterets rettigheder".

Dette argument blev hyppigt brugt frem mod abortlovens vedtagelse og fremføres stadig som et afgørende argument for fastholdelse af den fri abort. Det er kvindens frihed og uafhængighed, der er på spil, hævdes det.

I udlandet er der feminister, der er imod abort, men herhjemme vejer feminismens argumenter for fri abort stadig tungest i abortdebatten, og de har skabt en kultur, hvor enhver modytring fremstilles som hjerteløs over for kvinden.

Hvordan ændrer man en kultur, der hylder

KVINDENS RET

på bekostning af

BARNETS ?

Der er brug for at kigge argumenterne efter i sømmene og udfordre den feministiske abortkultur, både på det faktuelle og på det emotionelle plan.

Kom og hør debatter Iben Thranholms bud på, hvordan der kan skabes en modkultur.

Deltag i fællesskabet omkring kampen for både det ufødte barn og dets mor.

.....